

OLLAAN IHMISIKSI

**Epäasiallisen käytöksen ja häirinnän
ehkäisy ja käsittely Suomen Kansallisteatterissa**

KANSALLISTEATTERI

TYÖNANTAJANA KANSALLISTEATTERI ei hyväksy epäasiallista käytöstä. Jos koet tai havaitset häirintää työpaikallamme, kerro siitä aina esihenkilöllesi, talon johdolle, luottamushenkilölle tai työsuojeluvaltuutetulle. Teatteri on työnantajana velvollinen käsittelemään kaikki tapaukset asianmukaisesti. Ketään epäasiallista käytöstä kokenutta ei jätetä yksin.

Epäasiallinen käytös on häirintää tai yleisen hyvän tavan vastaista järjestelmällistä ja jatkuvaa käyttäytymistä toista kohtaan. Pahimmillaan se aiheuttaa vaaraa työntekijän terveydelle. Esimerkiksi ahdistunut olo ja yönien häiriintyminen ovat selkeitä merkkejä siitä, että asiaan on puututtava.

Epäasiallinen käytös voi ilmetä sanoin, teoin tai asentein.

EPÄASIALLISTA KÄYTÖSTÄ TAI HÄIRINTÄÄ ON

- järjestelmällinen ja jatkuva yleisen hyvän tavan, työvelvollisuuksien tai lain vastainen käyttäytyminen toista kohtaan työssä
- toistuva henkilön ominaisuuksien, luonteenpiirteiden tai yksityiselämän mustamaalaus
- työyhteisön ulkopuolelle jättäminen
- jatkuva perusteeton puuttuminen toisen työntekoon
- huutaminen ja raivoaminen
- mielenosoituksellinen puhumattomuus
- asiaton nimittely, haukkuminen, panettelu tai naurunalaiseksi saattaminen
- fyysinen väkivalta tai sillä uhkailu
- seksuaalinen vihjailu ja koskettelu
- rasistiset kommentit
- epäasiallinen työnjohtovallan käyttö
- työsyryntä eli työntekijän asettaminen muihin nähden epädulliseen asemaan hänen henkilöönsä, taustansa tai yksityiselämäänsä liittyvien syiden vuoksi.

EPÄASIALLISTA KOHTELUA EI OLE

- työnantajan työnjohtovaltaan kuuluvat lailliset ja asianmukaiset toimet
- työhön liittyvien päätösten tai tulkintojen ristiriidat
- työhön liittyvien ongelmien käsittely ja puheeksiotto
- perusteltu ja laillinen kurinpidollinen toimenpide, kuten varoitus
- työntekijän ohjaaminen työterveyshuoltoon.

Toimintaohje epäasiallista käytöstä tai häirintää KOKENEELLE

- ilmoita selkeästi ja yksiselitteisesti, ettet hyväksy epäasiallisesti käyttäytyvän toimintaa, ja vaadi sen lopettamista. Jos sinun on vaikea puhua häirintätilanteessa, voit käyttää elekieltä. Nouse esim. seisomaan, ota askel taaksepäin tai nosta kädet ilmaan eteesi.

”Lopeta.
Nyt
riittää.”

”Nyt käyttäydyt epäasiallisesti.
Älä puhu minulle
tuolla tavalla.”

”En hyväksy
tuollaista
käytöstä.”

- kirjaa muistiin tapahtuma-aika ja -paikka sekä se, mitä tapahtui ja keitä oli läsnä tilanteessa
- mikäli epäasiallinen käytös jatkuu, ota yhteyttä ensisijaisesti omaan esihenkilöösi tai häiritsijän esihenkilöön.

Yksittäinen tai satunnainen epäasiallinen puhe ei ole työturvallisuuslain mukaista häirintää. Jos työntekijä kokee tällaisessa tilanteessa tulleen loukatuksi, asia on hyvä käsitellä samaan tapaan kuin toistuvat tilanteet. Jos kyse on seksuaalisesta häirinnästä, yksikin kerta on liikaa.

Toimintaohje epäasiallista käytöstä HAVAINNEELLE

Jos huomaat, että työkaveria kohdellaan epäasiallisesti, ole yhteydessä esihenkilöösi tai tämän esihenkilöön.

Toimintaohje ESIHENKILÖILLE

Esihenkilön on välittömästi tapauksesta kuultuaan ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin:

- esihenkilö selvittää tapauksen kulun ja keskustelee kummankin osapuolen kanssa
- harkinnan mukaan esihenkilö kutsuu kummankin osapuolen yhteiseen keskusteluun
- esihenkilön ja asianomaisten harkinnan mukaan keskusteluissa mukana voi olla talon johtoa, työsuojeluvaltuutettu, työsuojelupäällikkö, luottamushenkilö tai työterveyshuollon edustaja
- kaikki keskustelut kirjataan
- yhteisesti sovitaan toimenpiteistä, joilla epäasiallinen käytös saadaan loppumaan
- tarvittaessa esihenkilö antaa huomautuksen tai varoituksen tai viimeisenä keinona päättää häiritsijän työsuhteen, jos siihen on lailliset perusteet
- esihenkilö seuraa tilannetta seuraavan puolen vuoden ajan. Tämän jälkeen tilanne todetaan loppuun käsitellyksi tai ryhdytään muihin toimenpiteisiin (työjärjestelyt tms.).

Kaikissa tapauksissa sekä työntekijät että esihenkilöt voivat kääntyä myös luottamushenkilöiden, työsuojeluvaltuutetun ja talon johdon puoleen. Työterveyshuolto auttaa tarvittaessa.

KANSALLISTEATTERILAISET OVAT tunnettuja ystävällisestä käytöksestään. Tervehdimme käytävillä jokaista vastaantulijaa, olemme ystävällisiä ja avuliaita toisiamme ja vieraita kohtaan ja otamme lämpimästi vastaan uudet työntekijät ja vierailijat. Kuuntelemme toisiamme ja välitämme toisistamme. Jokainen on vastuussa omasta käytöksestään ja voi edellyttää hyvää asennetta myös muilta.

Teatterissa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita, jotka takaavat häirinnästä, syrjinnästä, rasismista ja väkivallasta vapaat olosuhteet niin henkilökunnalle kuin yleisölle.

